

Šablona: Citace monografie/dokumentace

Šablona pro generování citací monografií a částí monografií dle norem ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2.

Použití

Všechna pole **musí** být malými písmeny. Zkopírujte prázdnou verzi na místo použití:

Plná verze	Obvyklé užití
<pre>{{Citace monografie příjmení = jméno = autor = odkaz na autora = příjmení2 = jméno2 = autor2 = odkaz na autora2 = příjmení3 = jméno3 = autor3 = odkaz na autora3 = příjmení4 = jméno4 = autor4 = odkaz na autora4 = příjmení5 = jméno5 = autor5 = odkaz na autora5 = příjmení6 = jméno6 = autor6 = odkaz na autora6 = příjmení7 = jméno7 = autor7 = odkaz na autora7 = spoluautoři = korporace = odkaz na korporaci = titul = odkaz na titul = url = dostupnost = editoři = redaktoři = překladatelé = ilustrátoři = další = vydání = typ vydání = vydavatel = místo = rok = měsíc = den = rok tisku = měsíc tisku = den tisku = rok copyrightu = počet svazků = počet stran = přílohy = edice = subedice = svazek edice = kapitola = typ kapitoly = url kapitoly = strany = svazek = typ svazku = isbn = isbn2 = doi = oclc = id = poznámka = jazyk = }}</pre>	<pre>{{Citace monografie příjmení = jméno = odkaz na autora = titul = url = vydavatel = místo = rok = vydání = počet stran = kapitola = strany = isbn = jazyk = }}</pre>
Naležato	
<pre>{{citace monografie příjmení = jméno = odkaz na autora = titul = url = vydavatel = místo = rok = počet stran = kapitola = strany = isbn = jazyk = }}</pre>	

Parametry

Primární odpovědnost

Parametry určující hlavní odpovědnost za text, většinou jde o jméno autora nebo autorů. Jména se uvádějí bez titulů a vědeckých hodností.

Parametry pro prvního autora se vyplňují vždy, je-li uveden aspoň jeden autor.

- **příjmení** – příjmení 1. autora
- **jméno** – jméno 1. autora
- **autor** – použití parametrů jméno a příjmení může být problematické v případech autorů, u nichž je zvykem příjmení psát vždy jako první (jak je tomu například v čínštině). V takovém případě by čárka mezi jménem a příjmením působila nepatřícně. Někdy je také problém určit přesný rozsah příjmení. V tom případě je lepší parametry jméno a příjmení nepoužít a vyplnit raději pole autor pomocí notace „Hu Ke Jie“ podle toho, jak je třeba.
- **odkaz na autora** – existuje-li na Wikipedii článek s životopisem, uveďte se zde jeho jméno

Parametry pro druhého autora se vyplňují, pokud je uveden více než jeden autor. Jsou-li uvedeni nejvýše tři autoři, je nutno uvést všechna jména. Jsou-li uvedeni více než tři autoři, je doporučeno uvést všechna jména. Alternativou je uvést jmenovitě jen jednoho, dva nebo tři autory a vyplnit parametr *spoluautoři* (viz dále). Význam parametrů pro další autory je analogický parametrům pro 1. autora.

- **příjmení2**
- **jméno2**
- **autor2**
- **odkaz na autora2**

Respektive (N=3 až 7):

- **příjmeníN**
- **jménoN**
- **autorN**
- **odkaz na autoraN**

Šablona v současné době podporuje samostatné uvedení až 7 autorů.

Následující parametr se vyplňuje, jen je-li v dokumentu uvedeno více autorů než je nutné/možné uvést.

- **spoluautoři** – do tohoto pole se vepíše „et al.“ nebo „aj.“ či „a kol.“ (tečka na konci je povinná)

Následující parametry se vyplňují jen tehdy, pokud nejsou uvedeni autoři a primární odpovědnost nese společnost, která ovšem není vydavatelskou organizací (pokud je zároveň vydavatelskou organizací, stačí ji uvést v informacích o vydání).

- **korporace** – název společnosti nesoucí primární odpovědnost. V případě, že primární odpovědnost nese organizační podložka, uveďte se hierarchie složek s názvem společnosti jako prvním. Složky jsou odděleny tečkami.
- **odkaz na korporaci** – existuje-li na Wikipedii článek o společnosti, uveďte se zde jeho jméno

Celá sekce primární odpovědnost se **vynechává** jen tehdy, pokud:

- Nejsou známí autoři ani odpovědná společnost, případně není zvykem je uvádět (např. jde o text zákona) nebo
- Nejsou známí autoři a odpovědná společnost je zároveň vydavatelská.

Název

- **titul** – název dokumentu. Pokud je složen z více částí, je třeba jej zformátovat podle normy podle následujících zásad:
 - Jde-li o název a podnázev, je třeba nejprve uvést název, pak podnázev, podle pořadí na titulní stránce. Musí být odděleny dvojtečkou.
 - Je-li dokument součástí většího celku, je potřeba uvést všechny části hierarchie od nejvyšší úrovně až po náš dokument. Části hierarchie je třeba oddělit tečkami.
 - Je-li název dokumentu uveden více jazyky, zapisujeme jej v pořadí, v jakém jsou jednotlivé varianty uvedeny na titulní stránce, a oddělujeme je rovnítkem.
- **odkaz na titul** – existuje-li na Wikipedii článek o daném dokumentu, uveďte se zde jeho jméno
- **url** – URL online monografie.
- **dostupnost** – vyplňuje se, pokud je nutno dostupnost (pomocí URL) specifikovat jinou větou než „Dostupné na online“. Např. „Dostupné v knihovním systému z menu ‚Časopisy/Politické/18. stol.‘ “.

Sekundární odpovědnost

Do každého z těchto parametrů je možno zapsat maximálně tři osoby oddělené čárkami ve tvaru „Jméno Příjmení“

- **editoři** – sestavovatelé (editoři)
- **redaktoři**

- **překladatelé**
- **ilustrátoři**
- **další** – v tomto parametru je třeba uvést nejprve věc, kterou daný člověk přispěl, pak teprve jeho jméno například „Přílohy Jan Novák“

Vydání

- **vydání** – číslo vydání (ač řadová číslovka, nepíšeme za ní tečku, šablona ji automaticky doplní). Je to velmi důležitý údaj, protože dokument může být mezi vydáními doplňován, upravován.
- **typ vydání** – možné hodnoty jsou: aktualizované, autorizované, doplněné, přepracované, revidované, rozšířené, upravované, zkrácené apod.
- **vydavatel** – jméno nakladatele/vydavatele. Lze ho uvést ve zkrácené podobě, pokud to nezpůsobí nejednoznačnost. Pokud nepůsobí více vydavatelů stejného jména, lze vynechat iniciály. Dále se vynechávají zkratky obchodních organizací typu „s.r.o.“, „a spol.“, „a syn“, „a.s.“, „Inc.“, „Ltd.“ apod. Nikdy se nevynechává výraz „Press“.
 - Problém více vydavatelů zatím šablona neřeší.
 - Je-li vydavatelem korporace s hierarchickou strukturou, můžeme buďto rozepsat strukturu, kde jednotlivé složky nahradíme tečkami „Masarykova univerzita. Přírodovědná fakulta. Katedra fyziky“ nebo použít vhodný rozlišovač „Katedra fyziky (Přírodovědná fakulta Masarykovy university, Brno)“.
- **místo** – název města, kde byl dokument vydán. Zapisujeme jak je uvedeno v dokumentu, nepočesťujeme, tj. je-li uvedeno „Paris“, nepíšeme „Paříž“.
 - V případě možné záměny je dobré do závorky za název města uvést rozlišovač. Například „Oxford (Ohio)“, protože uvedení bez rozlišovače by svádělo k dojmu, že dokument byl vydán ve Velké Británii.
 - V případě, že je více míst vydání, uvedeme jen první nebo to, které je v dokumentu typograficky zvýrazněné.
 - V případě, že místo není uvedeno, ale jsme si jím jisti, uvedeme jej do hranatých závorek, např. „[Praha]“. Pokud si nejsme jisti, doplníme na konec otazník – „[Praha?]“. Netušíme-li vůbec, parametr vynecháme.

Datum vydání je datum vytvoření publikace za účelem zpřístupnění.

- **rok** – rok vydání. V případě, že je později vydán nezměněný dotisk (*reprint*), uvádí se původní rok. Rok dotisku se místo vlastního roku vydání uvádí jen v případě, že se u něj změnila sazba (tzv. *reset*). Pokud není uveden rok vydání, ani jej nelze nahradit uvedením roku tisku nebo roku copyrightu, můžeme uvést odhad:
 - Pokud z jiných zdrojů než z dokumentu zjistíme rok vydání, zapíšeme jej do hranatých závorek, např. „[1992]“.
 - Je-li tento rok jen pravděpodobný, doplňujeme otazník, např. „[1992?]“.
 - Pokud z jiných zdrojů než z dokumentu zjistíme alespoň desetiletí, uvedeme místo poslední číslice spojovník, např. pokud kniha vyšla v 90. letech 20. století, píšeme „[199-]“.
 - Známe-li i ono desetiletí jen pravděpodobně, doplňujeme otazník, např. „[199-?]“.
- **měsíc** – měsíc vydání (1–12). Není-li znám, neuvádí se.
- **den** – den vydání (1–31). Není-li znám, neuvádí se.

Datum tisku se uvádí, jen pokud je známo a liší se od data vydání, případně pokud datum vydání není známo a datum tisku se liší od data copyrightu.

- **rok tisku** – rok tisku
- **měsíc tisku** – měsíc tisku (1–12). Není-li znám, neuvádí se.
- **den tisku** – den tisku (1–31). Není-li znám, neuvádí se.

Datum copyrightu se uvádí, jen pokud není uvedeno datum vydání.

- **rok copyrightu** – poslední rok uvedený u ©

Rozsah díla

- **počet svazků** – je-li dílo vícesvazkové, uvedeme počet svazků
- **počet stran** – počet stran dokumentu, případně počet stran jednotlivých svazků
 - pokud jsou stránky číslovány dvojím způsobem, např. římsky a arabsky, napište počet stran jednotlivými způsoby za sebou, jak se v dokumentu vyskytují a oddělte je čárkami – např. „ix, 120“ (tedy 9 stran číslovaných římskými číslicemi a 120 číslovaných arabskými číslicemi)
 - pokud jde o vícesvazkový dokument, vypište počty stran jednotlivých dokumentů, oddělené čárkami
- **přílohy** – seznam příloh oddělených čárkami, např. „2 diskety, 1 CD-ROM, 1 mapa“

Edice

- **edice** – název edice. Edice je soubor dokumentů vydaných stejným nakladatelem s podobnými prvky. Dokumenty ze stejné edice mají většinou podobnou grafickou podobu a jsou číslovány. Slovo „edice“ z jejího názvu obvykle vynecháváme, netvoří-li jeho integrální součást.
- **subedice** – podnázev edice, určující nějaký tematický okruh v jejím rámci. Například v edici „Dějiny států“ může být subedice „Dějiny Velké Británie“.
- **svazek edice** – číslo svazku v rámci edice.

Část

Upřesnění části díla, která je předmětem našeho zájmu.

- **kapitola** – název části nebo kapitoly dokumentu.
- **typ kapitoly** – možné hodnoty jsou například „kapitola“, „heslo“, „paragraf“ aj.
- **url kapitoly** – odkaz na kapitolu dokumentu, je-li přístupna online.
- **strany** – strany nebo rozsahy stran oddělené čárkami
- **svazek** – číslo příslušného svazu nebo jiné jeho označení, není-li číselné
- **typ svazku** – možné hodnoty jsou například „svazek“, „ročník“ aj.

Identifikace

- **isbn** – ISBN číslo jednoznačně identifikující dokument. Zapisuje se jen číslo (i se spojovníky), nikoliv písmena „ISBN“.
- **isbn2** – další ISBN identifikátor odpovídající dalšímu vydavateli, pokud byla kniha vydána ve spolupráci více vydavatelů.
- **doi** – DOI číslo jednoznačně identifikující dokument.
- **oclc** – OCLC číslo jednoznačně identifikující dokument.
- **id** – jiné identifikační číslo včetně jeho označení.

Další

- **poznámka** – nějaká další podstatná informace k dokumentu. Například „Obsahuje rejstříky k předchozím dílům“, „První vydání v češtině“, „Důvěrný materiál“, nebo „Dále jen *zkracený název*“ (pro opakované odkazování na různé stránky jednoho zdroje)
- **jazyk** – užívá se jen u cizojazyčných děl, jde o seznam užitých jazyků oddělených čárkami, např. „anglicky, německy, řecky“, lze vložit i zkratku jako „en“, „de“, „fr“ apod.

Příklady

- `{{citace monografie | jméno = J. R. R. | příjmení = Tolkien | odkaz na autora = John Ronald Reuel Tolkien | titul = Silmarillion | odkaz na titul = Silmarillion | editoři = Christopher Tolkien | překladatelé = Stanislava Pošustová | vydání = 1 | vydavatel = Mladá fronta | místo = Praha | rok = 1992 | počet stran = 320 | kapitola = 0 zkáze Beleriandu a Fingolfinově pádu | strany = 130–131 | isbn = 80-204-0336-1 }}`

`{{{korporace}}}`. . *Silmarillion* : `{{{podnázev}}}` [online] . 1. vydání. Praha : Mladá fronta, 1992. `{{{rozsah}}}` s. `{{{edice}}}`; sv. `{{{svazek}}}`. Kapitola O zkáze Beleriandu a Fingolfinově pádu

`{{{název_kapitoly}}}`. s. 130–131. Dostupné také z `<{{{url}}}>`. `{{{poznámky}}}`. ISBN 80-204-0336-1.

- `{{citace monografie | jméno = John Ronald Reuel | příjmení = Tolkien | odkaz na autora = John Ronald Reuel Tolkien | titul = Pán prstenů: Dvě věže | odkaz na titul = Pán prstenů#Dvě věže | překladatelé = Stanislava Pošustová | edice = Třináct | svazek edice = 195 | vydání = 1 | vydavatel = Mladá fronta | místo = Praha | rok = 1991 | počet stran = 320 | kapitola = Rohanští jezdci | strany = 19 | isbn = 80-204-0194-6 }}`

`{{{korporace}}}`. . *Pán prstenů: Dvě věže* : `{{{podnázev}}}` [online] . 1. vydání. Praha : Mladá fronta, 1991. `{{{rozsah}}}` s. Třináct; sv. `{{{svazek}}}`. Kapitola Rohanští jezdci

`{{{název_kapitoly}}}`. s. 19. Dostupné také z `<{{{url}}}>`. `{{{poznámky}}}`. ISBN 80-204-0194-6.

- `{{Citace monografie | příjmení = Karpaš | jméno = Roman | příjmení2 = Mohr | jméno2 = Jan | příjmení3 = Vursta | jméno3 = Pavel | další = Externí spolupráce Markéta Lhotová | titul = Kouzlo starých pohlednic Liberecka | vydavatel = Agentura 555 | místo = Liberec | rok = 1997 | isbn = 80-238-1496-6 }}`

`{{{korporace}}}`. . *Kouzlo starých pohlednic Liberecka* : `{{{podnázev}}}` [online] . `{{{vydání}}}` vydání. Liberec : Agentura 555, 1997. `{{{rozsah}}}` s. `{{{edice}}}`; sv. `{{{svazek}}}`. Kapitola `{{{kapitola}}}`

`{{{název_kapitoly}}}`. s. `{{{strany}}}`. Dostupné také z `<{{{url}}}>`. `{{{poznámky}}}`. ISBN 80-238-1496-6.

Chyby, rozdíly oproti normě a možnosti zlepšení

Chyby

1. V šabloně není ošetřena možnost více vydavatelů (a tedy i více míst vydání). Př. „Amsterdam: Elsevier; Oxford: Pergamon Press“
2. V šabloně není ošetřeno, když některý údaj končí tečkou, např. pokud je jméno vyjádřeno zkratkou, třeba „J. R. R.“, a vznikají tak dvojité tečky (kde druhou tečku vkládá šablona). Provizorním řešením je vynechání

poslední tečky v zadávaném jménu.

3. Šablona nerespektuje normu ČSN ISO 690 platnou od dubna 2011 a řídí se normou z roku 2000.

Rozdíly a realizovaná vylepšení

1. Ač to norma neudává, údaje o edici jsou kvůli přehlednosti vloženy do kulatých závorek, dle doporučení (<http://www.boldis.cz/citace/citace1.pdf>).
2. Norma neudává značení jazyka, ten je však vyjádřen zachováním cizích slov v informacích o vydání (*edition*, *Auflage*, *izdanie*). Naše šablona oproti tomu na konec citace uvádí, v jakém jazyce dokument (nebo citovaný text) je.

Možnosti vylepšení

1. Nebylo by vhodné umožnit oddělit typ zdroje od samotného titulu? Jde zejména o kvalifikační práce (např. „diplomová práce“), případně jiné specifikující údaje („přednáška“, „příspěvek na konferenci“ atd.)
2. U autorů by se mělo speciálně počítat i s možností uvádět akademické tituly. Sice to není obecně zvykem, ale je zákonným právem nositele titulu, aby byl uváděn se jménem. V některých případech to může usnadnit i rozlišení od jiných autorů téhož jména.

Tato šablona umí detekovat některé chyby vstupů a podle nich případně kategorizuje články do Kategorie:Údržba:Chybná volání citačních šablon nebo do Kategorie:Chybný kód jazyka.

Data šablony

Tato sekce obsahuje strukturovaný popis parametrů této šablony využívající rozšíření `TemplateData`, který umožňuje snadnější používání této šablony v prostředí `VisualEditoru`.

Citace monografie

Související šablony

- Šablona:Citace elektronické monografie
- Šablona:Citace periodika
- Šablona:Citace elektronického periodika

Externí odkazy

- <http://www.boldis.cz/citace/citace.html>
- <http://www1.cuni.cz/~brt/bibref/bibref.html>
- <http://www.citace.com/>